

Samlenotat: Finansiering af 2. tranche af flygtningefaciliteten i Tyrkiet

KOM-dokument C(2018) 1500

1. Resumé

Kommissionen har i en beslutning af 14. marts 2018 lagt op til genopfyldning af flygtningefaciliteten i Tyrkiet med finansiering delvist via EU-budgettet og delvist via nationale bilaterale medlemsstatsbidrag. Faciliteten blev oprettet forud for indgåelsen af en aftale med Tyrkiet den 18. marts 2016 om at begrænse den illegale migrationsstrøm gennem Tyrkiet til EU. Det blev på EU-Tyrkiet topmødet i marts 2016 besluttet, at EU ville mobilisere yderligere 3 mia. euro til den videre finansiering af flygtningefaciliteten inden udgangen af 2018. Kommissionen lægger op til, at disse yderligere tre milliarder euro finansieres via 2 mia. euro fra bilaterale bidrag fra medlemslandene og 1 mia. fra EU-budgettet. Danmark vil i forhandlingerne arbejde for mest mulig finansiering fra EU's budget til genopfyldningen af Tyrkietfaciliteten.

2. Baggrund

I november 2015 blev EU's stats- og regeringschefer, som reaktion på den akutte flygtningesituation, enige om at oprette en flygtningefacilitet med et samlet budget på 3 mia. euro i 2016-2017. Formålet var at yde finansielt bistand til Tyrkiets håndtering af det store antal flygtninge i Tyrkiet. Faciliteten blev oprettet forud for indgåelsen af en aftale med Tyrkiet den 18. marts 2016 om at begrænse den illegale migrationsstrøm gennem Tyrkiet til EU. Af de 3 mia. euro blev 1 mia. euro finansieret via EU-budgettet, mens medlemsstaterne ydede bilaterale bidrag for de resterende 2 mia. euro. Den danske finansieringsandel af de bilaterale tilsagn udgjorde 286 mio. kr. Det blev på EU-Tyrkiet topmødet i marts 2016 besluttet, at EU ville mobilisere yderligere 3 mia. euro til genopfyldning af flygtningefaciliteten inden udgangen af 2018. Kommissionen har den 14. marts foreslået, at denne genopfyldning på yderligere 3 mia. euro (2. tranche) finansieres på samme vis som midler mobiliseret ved flygtningefacilitetens oprettelse. Dvs. med 2 mia. euro fra bilaterale bidrag fra medlemslandene og 1 mia. fra EU-budgettet.

3. Formål og indhold

Flygtningefaciliteten er et samarbejde mellem EU og Tyrkiet, hvor EU yder støtte til Tyrkiet til håndtering af de mange primært syriske flygtninge i Tyrkiet (aktuel estimeres til 3,6 mio. mennesker). En mindre del går til 'migration management', der bidrager til at styrke den tyrkiske kystvagts evne til at udføre eftersøgnings- og redningsmissioner. Genopfyldningen af flygtningefaciliteten forudses anvendt på samme formål som første tranche.

Kommissionens beslutning der lægger op til finansiering af genopfyldning af flygtningefaciliteten udmønter det tilsagn, EU gav allerede på EU-Tyrkiet topmødet i 2016 om yderligere finansiering i 2018. Finansieringen af genopfyldningen kan ske både ved nationale medlemsstatsbidrag, der kanaliseres ind på EU-budgettet, eller finansieres fra EU-budgettet. Midler fra genopfyldningen forudses anvendt på tilsvarende vis som midler fra første del af flygtningefaciliteten.

Ud over spørgsmålet om fordeling af finansieringen af genopfyldningen lægges der i Kommissionens beslutning af 14. marts 2018 op til en mindre præcisering af målgruppen for

faciliteten, der nu omfatter flygtninge og personer med ret til subsidiær beskyttelse. I aftalen fra 2015 er målgruppen kun defineret som flygtninge.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der er statsfinansielle konsekvenser forbundet med genopfyldningen. Det endelige kompromis fsva. finansieringsmodellen vil have betydning for fordelingen af finansieringen mellem EU-bidraget og bilaterale medlemsstatsbidrag. Der er afsat 300 mio. kroner på Finansloven for 2018 til genopfyldning af Tyrkiet-faciliteten, såfremt det endelige kompromis indeholder bilaterale bidrag. Det forventes, at det endelige kompromis om finansieringsmodellen for genopfyldningen vil betyde et lavere bilateralt bidrag end de afsatte 300 mio. kr. Herudover finansierer Danmark ca. 2 pct. af EU's budget.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En gruppe af lande ønsker, at genopfyldningen af flygtningefaciliteten finansieres 100 procent gennem EU's budget, da udgiften har været forudset gennem flere år. En anden gruppe af lande ønsker delvis finansiering via nationale bidrag fra medlemslandene. Disse lande finder, at anvendelsen af midler fra EU-budgettet svækker muligheden for at finansiere andre væsentlige indsatser via EU's budget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder overordnet, at der er tale om en EU-facilitet, som rettelig bør finansieres af EU's budget. Etableringen af Tyrkiet-faciliteten skete midt under flygtningekrisen, hvor der akut måtte findes alternative finansieringsmodeller. Genopfyldningen af faciliteten har derimod været en kendt og forudset udgift siden EU-Tyrkiet topmødet i 2016. Regeringen finder, at der i forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2018 blev tilsidesat væsentlige marginer netop med henvisning til behovet for refinansiering af Tyrkiet-faciliteten. Regeringen arbejder derfor for mest mulig finansiering via EU's budget af genopfyldningen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Oprettelsen af flygtningefaciliteten for Tyrkiet blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 27. november 2015 til forhandlingsoplæg.

EU's budget for 2018 blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. juni 2017 til forhandlingsmandat, hvor en prioritering af migrationsindsatsen indgik.